

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

כישורים חברתיים של ילדים בחינוך המיוון: היבטים תיאורטיים -
37837

תאריך עדכון אחרון 31-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

廟א: מוסמן

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפט ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר מיכל לוי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michal.levy3@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רצה הקורס: בתיום מראש

מורי הקורס:
ד"ר מיכל לוי

תאור כללי של הקורס:

הקורס מיועד לבוחן היבטים תאורטיים שונים של הדינמיקה החברתית אצל ילדים ומתבגרים, לנתח תהליכי התפתחותם ברכישת מיומנויות חברתיות ולסקור תכניות התערבות המקדמות CISORIES חברותיים. בנוסף, הקורס יסקור CISORIES חברותיים של ילדים בעלי הפרעות התפתחותיות שונות.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לסקור באופן מكيف היבטים תאורטיים שונים של הסתגלות חברתית ולהציג שיטות התערבות שונות לפיתוח CISORIES חברותיים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

סטודנטים יוכלו לנתח דינמיקה חברתית בין ילדים על פי מושגי יסוד תאורטיים ולהציג דרכים לפתח מיומנויות חברתיות של ילדים.

דרישות נוכחות (%) :

85

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, מצגות ותרגילים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

במהלך הקורס נסקור את הנושאים הבאים:

- התפתחותם של CISORIES חברותיים
- עיבוד מידע חברתי
- תיאורית המיננד (ToM)
- הקשר בין יסודות רגשי להסתגלות חברתית
- פיתוח אמפתיה
- סטטוס חברתי ודוחיה חברתית
- חרדה חברתית
- מיומנויות חברתיות של ילדים אגרסיביים לעומת מילומניות החברתיות של ילדים החווים קרבנות
- בריווניות חברתית ובינויו של ADHD
- מיומנויות חברתיות של ילדים עם לקות על הרצף האוטיסטי (ASD).

חומר חובה לקריאה:

- הכהן, א' ורונן, מ' (2011). הקשר בין אינטראקציית החדרתית לבין היכולות החברתיות של תלמידים בשכבות גיל שונות ובאזורים חינוכיים שונים. *דפים*, 52, 105-136.
- אולניך-شمץ, ד' וווארץ-חנן, מ' (2020). קורבנות לבריאותם ברשות בקרב ילדים צעירים: מאפייני התגובה והקשר לתמיכת חברתיות ולתחזות בדידות. *עינון בחינוך: כתוב עת למחקר בחינוך*, 20, 55-82.
- שכתמן, צ' (2010). *יעוץ קבוצתי לילדים ומתבגרים הסובלים מבדידות*. בתור: צ., שכתמן (עורכת), יעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ומתבגרים- תיאוריה, מחקר וטיפול, (פרק 11, עמודים 169-189). עמק יזרעאל: המכללה האקדמית עמק יזרעאל.
- הווזמי, ב', רוט, ד' (2009). הקשר בין מקובלות חברתיות למאפיינו האישימי של הפרט. *סוגיות בחינוך מיוחד ובשילוב*, 24 (1), 45-51.
- היימן, ט', שימוש, ד' א', עדן, ס' (2014). מעורבות וקורבנות ברשות בקרב תלמידים עם הפרעת קשב והיפראקטיביות וללא הפרעה זו והקשר למוגבלות עצמית חברתיות, בדידות ותמיכה חברתיות. *פגש לעובדה חינוכית-סוציאלית*, כ"ב (39), 93-112.
- גריינבקן, א', שרון, א' (2011). שיפור תפוקה חברתי של מתבגרים לקוי למידה באמצעות פיתוח יכולות להזהת מסרים רגשיים לא-מילוליים. *סוגיות בחינוך מיוחד ו拜师学艺ם*, 26 (1) 35-52.
- כורם, ע' (2021). שותפות עם הורים בסיעוע לתלמיד במשור החברתי: נקודות מבט ואסטרטגיות של אנשי חינוך. *ג' יצחק וע' טבק, ללכת בין הטיפות : אוסף מחקרים על השותפות בין הורים למורים* (פרק 5, עמו' 131-111). רעננה, מכון מופ"ת.
- בנבנישטי, ר' ופרידמן, ט' (עורכים) (2020). *טיפוח למידה רגשית-חברתית במערכת החינוך – סיכום העבודה של ועדת המומחים, תמנונת מצב והמלצות. יוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך, האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים*.
- Gresham, F. M. (2016). *Social skills assessment and intervention for children and youth*. Cambridge Journal of Education, 46(3), 319-332.
- van Reemst, L., Fischer, T. F., & Zwirs, B. W. (2016). *Social information processing mechanisms and victimization: A literature review*. Trauma, Violence, & Abuse, .3-25 , (1)17
- Smeijers, D., Benbouriche, M., & Garofalo, C. (2020). *The association between emotion, social information processing, and aggressive behavior: A systematic review*. European Psychologist, 25(2), 81.
- Aduen, P. A., Day, T. N., Kofler, M. J., Harmon, S. L., Wells, E. L., & Sarver, D. E. (2018). *Social problems in ADHD: Is it a skills acquisition or performance problem?* Journal of psychopathology and behavioral assessment, 40(3), 440-451.
- Chang, Y. C., Laugeson, E. A., Gantman, A., Ellingsen, R., Frankel, F., & Dillon, A. R. (2014). *Predicting treatment success in social skills training for adolescents with autism spectrum disorders: The UCLA Program for the Education and Enrichment of Relational Skills*. Autism, 18(4), 467-470.
- Casey, K.J. (2012). *Social Skills Training and Students with Emotional and Behavioral Disorders*. Advance in Special Education, 23, 43-60.
- Burt, J. L., & Whitney, T. (2018). *From Resource Room to the Real World: Facilitating Generalization of Intervention Outcomes*. Teaching Exceptional Children, 50(6), 364-372.
- • January, A. M., Casey, R. J., & Paulson, D. (2011). *A Meta-Analysis of Classroom Wide Interventions to Build Social Skills: Do They Work?* School Psychology Review, 40(2), 242-256.

חומר לקריאה נוספת:

- פרוש ש', שנקר, ר' (2003). התפקיד החברתי של ילדים עם צרכים מיוחדים המשולבים במערכת החינוך הכללי בראוי המחבר. כתב עת ישראלי לריפוי בעיסוק, 12 (4), 193-206.
- טל, ק' (2002). שירותים חברתיים- התפתחות, הערכה, טיפול והתמודדות עם קשיים. מדריך למבחן שאכפת לו. תל אביב: הוצאת סכנוסדר.
- עיר, א' וברנע, ח' (1998). טיפול קבוצתי בבעיות בקשר מתבגרים. הייעוץ החינוכי, 2', 246-228.
- אולניק-شمש, ד' וווארץ-חנן, מ' (2020). קורבנות לבריות ברשות בקשר ילדים צעירים: מאפייני התהועה והקשר לתמיכת חברתיות ולתחושים בדידות. עיונים בחינוך: כתב עת למחקר בחינוך, 20, 55-82.
- אייזן, א' ואנגלר, ל' (2010). דרכי סיוע לילדים הלוויים בפגיעה חברתיות: כלים שימושיים לטיפול בילדים בשנים, לואים בחרדת חברתיות, פורשים מהחברה או קורבנות לבריות. קריית ביאליק: אה. • Nesi, J., Choukas-Bradley, S. & Prinstein, M.J. (2018). Transformation of Adolescent Peer Relations in the Social Media Context: Part 1—A Theoretical Framework and Application to Dyadic Peer Relationships. *Clin Child Fam Psychol Rev* 21, 267-294 <https://doi.org/10.1007/s10567-018-0261-x>
- Schurz, M., Radua, J., Tholen, M. G., Maliske, L., Margulies, D. S., Mars, R. B., ... & Kanske, P. (2021). Toward a hierarchical model of social cognition: A neuroimaging meta-analysis and integrative review of empathy and theory of mind. *Psychological Bulletin*, 147(3), 293-327.
  - Doey, L., Coplan, R. J., & Kingsbury, M. (2014). Bashful boys and coy girls: A review of gender differences in childhood shyness. *Sex Roles*, 70(7-8), 255-266.
  - Sharabi, A., Levi, U., & Margalit, M. (2012). Children's loneliness, sense of coherence, family climate, and hope: developmental risk and protective factors. *The Journal of psychology*, 146(1-2), 61-83.
  - Goldstein, T. R., & Winner, E. (2012). Enhancing empathy and theory of mind. *Journal of Cognition and Development*, 13(1), 19-37.
- Spence, S. H. (2003). Social skills training with children and young people: Theory, evidence and practice. *Child and Adolescent Mental Health*, 8(2), 84-96.
  - Korem, A., Horenczyk, G., & Tatar, M. (2012). Inter-group and intra-group assertiveness: Adolescents' social skills following cultural transition. *Journal of Adolescence*, 35, 855-862.
  - Denham, S., Warren, H., von Salisch, M., Benga, O., Chin, J. C. & Geangu, E. (2010). Emotions and Social Development in Childhood. In: P. K. Smith & C. H. Hart (eds), *The Wiley-Blackwell Handbook of Childhood Social Development, Second Edition*. UK: Wiley-Blackwell, Oxford.
- Andrade, B. F., Waschbusch, D. A., Doucet, A., King, S., MacKinnon, M., McGrath, P. J., ... & Corkum, P. (2012). Social information processing of positive and negative hypothetical events in children with ADHD and conduct problems and controls. *Journal of Attention Disorders*, 16(6), 491-504.

הערכת הקורס - הרכיב הכולל הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה	70 %
הרצאה	0 %
השתתפות	0 %
הגשת עבודה	0 %
הגשת תרגילים	30 %
הגשת דוחות	0 %
פרויקט מחקר	0 %
בחנים	0 %
אחר	0 %

מידע נוספת / הערכות:

None